

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 17 września 2015 roku

Organizatorzy i Uczestnicy obchodów
76. rocznicy agresji sowieckiej na Polskę
przy pomniku Poległym i Pomordowanym na Wschodzie
w Warszawie

Czcigodni Weterani!
Szanowni Państwo!

17 września 1939 roku na zmagającą się z niemieckim agresorem Polskę najechała Armia Czerwona. Bez wypowiedzenia wojny, łamiąc pakt o nieagresji, wojska sowieckie wtargnęły na wschodnie ziemie Rzeczypospolitej, niosąc zniewolenie, zniszczenie i śmierć. Mimo przewagi militarnej wrogów, mimo dezorientacji i zmęczenia wojną prowadzoną na dwa fronty, Wojsko Polskie i Korpus Ochrony Pogranicza stawily opór drugiemu najeźdźcy z 1939 roku. W naszej historii na trwale zapisała się bohaterska obrona Grodna i Wilna; bitwy pod Wytycznem, Szackiem, Milanowem; nazwiska majora Henryka Dobrzańskiego i generała Franciszka Kleeberga. Uczestnicy tych bitew to bohaterscy żołnierze polskiego września.

Musimy pamiętać także o tym, że dla setek tysięcy polskich obywateli data 17 września zapoczątkowała lata cierpień, prześladowań, wywózek na „niehumanitarną ziemię”, gehenny łagrów i zsyłek. Ofiarą destrukcji, kradzieży i dewastacji padły pamiątki naszej narodowej przeszłości. Zniszczona została materialna substancja polskich Kresów, stanowiąca kulturową spuściznę i wymowne świadectwo wielu wieków polskiej obecności na tych ziemiach. Osobną, straszliwą kartą stalinowskich prześladowań wymierzonych w Polaków była zbrodnia katyńska.

O tym wszystkim przypomina nam data 17 września i ten dramatyczny w swej wymowie pomnik. Wraz z Państwem pochylał dzisiaj czoło na znak pamięci i hołdu wobec tych, którzy w tamtych bohaterskich i tragicznych dniach stanęli w obronie Ojczyzny. Wobec tych, którzy stali się ofiarami masowych deportacji. Wobec polskich jeńców, którzy w lesie pod Katyniem, w Twerze, Charkowie, Bykowni, Kuropatach do końca pozostali wierni Ojczyźnie i zapłacili za to najwyższą cenę. Wyrażam również szacunek i wdzięczność wszystkim, którzy pamięć o cierpieniach Polaków na Wschodzie niesli przez trudne dziesięciolecia, kiedy głoszenie tej prawdy wymagało dużej odwagi.

Szanowni Państwo! Pamięć o walce Polaków przeciwko dwóm najeźdźcom powinna nas dzisiaj jednoczyć ponad wszystkimi podziałami, bo jest ona częścią naszej narodowej tożsamości. Chciałbym bardzo wyraźnie powiedzieć, że żadne bieżące działania nie mogą odbywać się kosztem tej pamięci. Także dlatego, że nasz naród nigdy nie pogodził się z żadnym zniewoleniem, również tym powojennym i w licznych protestach stawiał mu konsekwentny opór. Dlatego 17 września obchodzimy też Światowy Dzień Sybiraka dla uczczenia setek tysięcy obywateli polskich, którzy zostali wywiezieni na Syberię i do Kazachstanu. Bardzo wielu z nich nigdy nie wróciło do Ojczyzny. Do końca jednak wierzyli, że kiedyś nadejdzie kres niewoli Polaków i innych ludów.

Te nadzieje spełniły się dzięki „Solidarności”. Trzydzieści pięć lat temu, 17 września 1980 roku, powołano Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”. Ta zbieżność dat jest wspaniałym symbolem. Bo to właśnie „Solidarność” przyniosła wolność Polakom i stała się przykładem dla innych narodów naszego regionu. Powinniśmy także o tej prawdzie stale przypominać światu.

Prawda jest bowiem sojusznikiem pamięci. Dlatego w zmaganiach na polu pamięci nie może zabraknąć polskiego głosu, który będzie twardo bronił historycznych faktów przed wszelkimi próbami ich przemilczania, zniekształcania i relatywizacji. Chcę, aby Kancelaria Prezydenta była miejscem merytorycznej debaty na temat polskiej polityki historycznej. Za ważny cel uważam wypracowanie długofalowej strategii państwa w tej dziedzinie. Wymaga to współdziałania różnych instytucji oraz środowisk naukowych, opiniotwórczych i społecznych. Wierzę, że razem sformulujemy właściwą, mądrą odpowiedź na pytanie, jakiej polityki historycznej Polacy potrzebują. I że dzięki temu będziemy mogli skuteczniej zabiegać o coraz lepszą przyszłość naszego kraju i regionu. Niech inspiracją do podejmowania tych wysiłków będzie pamięć o owych dwóch 17 września: roku 1939 i roku 1980 – o totalitarnej agresji i zniewoleniu oraz o pokojowej rewolucji „Solidarności”, która przywróciła nam wolność.

Cześć poległym i pomordowanym!

Cześć wszystkim, którzy walczyli o wolną Ojczyznę!

Z MARZANI PRACOWNICY

